

Europarlamenttivaaleissa 2024 ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen

kevaltk 07.06.2024 § 18

193/00.00.00.01/2024

Päätös

Keskusvaalilautakunta päätti tarkastaa ajoissa ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat

Keskusvaalilautakunnan sihteeri on yhdessä avustavan henkilökunnan kanssa suorittanut ennakkoäänestysasiakirjojen valmistavaa tarkastamista, ja havainnut puutteellisuuksia ja epäselvyyksiä ennakkoäänestysasiakirjoissa.

Keskusvaalilautakunta on ennakkoäänestysasiakirjojen vähäisistä huomaamattomuudesta johtuvasta puutteellisuudesta johtuen hankkinut lisäselvitystä tietyistä asiakirjoista. Kyseisissä tapauksissa (4 kpl) vaalitoimitsijan tai äänestäjän allekirjoitus on puuttunut. Lisäselvityksen perusteella on kuitenkin voitu varmistua äänioikeustietojärjestelmästä saadusta selvityksestä äänestämisen tarkka ajankohta ja kirjauksen järjestelmään tehneen vaalitoimitsijan ja äänestäjän henkilöllisyys sekä osassa tapauksissa muun luotettavan lisäselvityksen perusteella äänestäjän henkilöllisyydestä. Lisäselvityksen johdosta on voitu vakuuttua siitä, että äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin ja todeta selvitys riittäväksi.

Tämän lisäksi keskusvaalilautakunta päätti jättää ennakkoäänestyksen osalta ottamatta huomioon yhden ennakkoäänestysasiakirjan. Hylätyn ennakkoäänestysasiakirjan osalta keskusvaalilautakunta hylkäsi äänen, koska laitoksessa äänestäneellä henkilöllä ei ole ollut äänioikeutta, koska hän on EU:n jäsenvaltion kansalainen, mutta hän ei ole ilmoittautunut Digi- ja väestötietovirastolle otettavaksi Suomen äänioikeusrekisteriin, joten henkilöllä ei ole tästä syystä äänioikeutta.

Keskusvaalilautakunta tarkasti neljä (4) kirjeäänestysasiakirjaa. Näistä keskusvaalilautakunta hyväksyi yhden ja jätti huomioimatta kolme (3). Syynä huomioon jättämiseen oli se, että kirjeäänestyksen lähetekirje on ollut niin puutteellinen, ettei keskusvaalilautakunta varmasti ole voinut vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin. Kahdessa kirjeäänestyksestä puuttuivat todistajien tiedot ja allekirjoitukset ja niiden puuttuminen kirjeäänestyksen osalta oli niin merkittävä seikka, että se aiheutti huomioon ottamatta jättämisen. Kolmannessa kirjeäänestyksessä henkilö ei ollut ilmoittanut Digi- ja väestötietovirastolle ajoissa, joten hänellä ei ollut äänioikeutta Suomessa vaan hänellä on äänioikeus toisessa EU:n jäsenvaltiossa Europarlamenttivaaleissa.

Keskusvaalilautakunta tarkasti oikeusministeriön laatiman oikeusohjeessa tarkoitettulla tavalla ja laski hyväksytyjen

vaalikuorten ja ennakkoäänestysasiakirjojen lukumäärän
äänestysalueittain seuraavasti:

001 Pohjoinen, lukumäärä yhteensä 957, joista miehiä 465
002 Läntinen, lukumäärä yhteensä 1104, joista miehiä 477
003 Itäinen lukumäärä yhteensä 1087, joista miehiä 443
004 Eteläinen lukumäärä yhteensä 883, joista miehiä 415.

Yhteensä 4031, joista miehiä 1800.

Esittelijä	kaupunginlakimies Joentausta, Teppo
Päätösehdotus	Keskusvaalilautakunta tarkastaa ennen kokousta saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat.
Toimivalta	Vaalilaki 63 §
Valmistelija	kaupunginlakimies Teppo Joentausta, puh.044 469 4361, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Vaalilain 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos:

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu
äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka
muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida
vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai
päätellä, kuka on äänestänyt; taikka
- 4) kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun
henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä
kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon
ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Keskusvaalilautakunnan sihteeri on yhdessä avustavan
henkilökunnan kanssa suorittaneet ennakkoäänestysasiakirjojen
valmistavaa tarkastamista, ja mahdolliset puutteelliset tai epäselvät
ennakkoäänestysasiakirjat tuodaan keskusvaalilautakunnan
kokoukseen tarkastettavaksi.

Kun ennakkoäänestysasiakirjat on tarkastettu, kunnan
keskusvaalilautakunnan on lajiteltava hyväksytyt vaalikuoret

äänestysalueittain sekä laskettava vaalikuorten lukumäärä
äänestysalueittain ja merkittävät lukumäärät pöytäkirjaan. Hyväksytyt
vaalikuoret on äänestysalueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä
erotettuina säilytettävä avaamattomina varmassa tallessa.

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen tapahtuu myös vaalilain 63
§:n mukaisesti. Keskusvaalilautakuntaan saapuneet
ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta
kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä
perjantaina ennen klo 19.00 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat
ehditään niissä käsitellä.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta (63 §), jos:

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu
äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva tai muu
asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida
vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin tai
päättellä, kuka on äänestänyt;

Kirjeäänestys on edellä tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä
huomioon ottamatta (66g §), jos:

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai
lähetyserkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että
kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta;
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että
avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä
toimimattomuudesta tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida
vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin;
- 3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat laissa säädetyt läsnä
olleiden todistajien allekirjoitukset ja heitä koskevat tiedot.

Keskusvaalilautakunnan sihteeri on yhdessä avustavan
henkilökunnan kanssa suorittanut kirjeäänestysasiakirjojen
valmistavaa tarkastamista.

Keskusvaalilautakunta tekee päätöksen siitä, hyväksytäänkö
kirjeäänestys vai jätetäänkö se ottamatta huomioon. Jos
kirjeäänestys jätetään ottamatta huomioon, siitä tehdään merkintä
keskusvaalilautakunnan kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan.
Pöytäkirjaan on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori
läheteleirjeineen.

Kirjeäänestyksen lähetekuoret, jotka ovat saapuneet
keskusvaalilautakuntaan mainitun määräajan (07.06.2024 klo 19)
jälkeen, jätetään avaamattomina huomioon ottamatta. Jokaiseen
tällaiseen avaamattomaan lähetekuoreen on tehtävä merkintä siitä,

minä päivänä ja mihin kellonaikaan kuori on saapunut
keskusvaalilautakuntaan. Kuoret arkistoidaan kaupungin arkistoon.